

ಕೋ ಟೆ ಕಾನೂರು ಸಮೀಪ ಬಳ್ಗಾರು ಎಂಬ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಯ ವಾಸಿ ಸೂಲಿಗ್ತಿನಾಗಮ್ಮೆ ಅವಳು ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕಳು; ಉಪ ಕಸುಬು ಸೂಲಿಗ್ತಿಯದು. ಸಮೀಪದ ಯಾವುದೇ ಉಲಿನಲ್ಲಿ ಹೇರಿಗೆ ಕೆಲಸವಿದ್ದರೆ ನಾಗಮ್ಮೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಜರ್ ಆಗಿ ಜೊನ್ನಾಗಿ ಹೇರಿಗೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೇರಿಗೆ ಮನೆಯವರು ಇವಳಿಗೆ ಕಾಣಕೆಯಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಇವಳ ಜೀವಮಾನದ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಹೇರಿಗೆ ಮಾಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕಳಿದಿತ್ತು. ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಉತ್ತಮ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿದ್ದಳು. ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆ ಹಾಗೂ ಸುರಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಹೇರಿಗೆ ಮಾಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಎರಡು ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇವಳು ವಾಸವಾಗಿದ್ದಳು.

ಒಂದು ದಿನ ಮುಂದು ರಾತ್ರಿ ನಾಗಮ್ಮೆನ ಮನೆಗೆ ಪಕ್ಷದ ಉಲಿನಿಂದ ಕೆಲವು ಹೆಂಗಸರು ಬಂದು ನಮ್ಮುಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ನಮ್ಮೆ ಕುಟುಂಬದ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಹೇರಿಗೆ ನೋವು ಶುರುವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾಗಮ್ಮೆನನ್ನು ಆ ನಡುರಾತ್ರಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಹೋಗುತ್ತಾಗ ಇದ್ದಾಗ ನಾಗಮ್ಮೆಗೆ ಬಹಳ ಅನುಮಾನ ಉಂಟಾಯಿತು. ಎಂದೂ ಕಾಣಿದ ಈ ಹೋಸ ಹೋಸ ಹೆಂಗಸರು, ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಅವರ ನಡೆ ನುಡಿ ಎಲ್ಲವೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭಯದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿತ್ತು. ಅವಳು ಭಯದುತ್ತಾ ಪ್ರಯಾಸಪಟ್ಟು ಆ ಉಲಿಗೆ ಸೇರಿದಳು. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಹೇರಿಗೆ ನೋವಿನಿಂದ ನರಹತ್ತು ಇದ್ದಳು. ಹೇರಿಗೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ನಾಗಮ್ಮೆ ಕಾಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿನ ಜನನವಾಯಿತು. ಮನೆಯ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಮಂದಿಗಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಸರಿ, ನಾಗಮ್ಮೆ ಹೇರಿಗೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಯ್ರ ಮುಗಿಸಿ ಉಲಿಗೆ ಹೋರಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಅವಳಿಗೆ ಆಗಾಗ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಅನುಮಾನ ಸರಿ ಏನಿಸಿತು. ಆ ರೀತಿ ಇತ್ತು ಆ ಮನೆಯ ವಾತಾವರಣ. ನಾಗಮ್ಮೆನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಹೆಂಗಸರು ಇವಳ ಜೊತೆ ಬಳಿಗಾರಿಗೆ ಹೋರಣರು. ಬರುವಾಗ, ಹೋಗುವಾಗ ಈ ಹೆಂಗಸರು ತಟಕ್ ಪಿಟಕ್ ಎನ್ನಲಿಲ್ಲ. ನಾಗಮ್ಮೆನ ಮನೆ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಿದ್ದತೆ ಜೊತೆಗೆ ಬಂದ ಹೆಂಗಸರು ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತರು ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಅವರೆ ಗಿಡದ ಸೊಪ್ಪು ಬಂದು ಹಿಡಿಯಷ್ಟು ಬಾಚಿಕೊಂಡು ನಾಗಮ್ಮೆನ ಮಡಿಲಿಗೆ ಹಾಕಿದಳು. ಅಂದರೆ ನಾಗಮ್ಮೆ ಪಟ್ಟ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಇದು ಕಾಣಿಕೆ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಇತ್ತು ಈ ಗಿಡದ ಎಲೆಗಳು. ಬಂದವರು ಪುನಃ ಅವರ ಉಲಿನ ದಿಕ್ಕಿನ ಕಡೆ ನಡೆದರು. ನಾಗಮ್ಮೆ ಕೊಪಗೊಂಡು ಅವರು ಮಡಿಲಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಅವರೆ ಎಲೆಗಳನ್ನು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ವಸೇದು ಮನೆ ಕಡೆ ನಡೆದಳು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಸೀರೆ ಬದಲಾಯಿಸುವಾಗ ಸರಿಗಿನಿಂದ ಎರಡು ದುಂಡನೆಯ ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಣಗಳು ಕೆಳಗೆ ಬಿಡ್ಡವು. ನಾಗಮ್ಮೆನಿಗೆ ಚೆಲ್ಲಿದ ಎಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಬಂದು ತಾನು ಸರಿಗಿನಿಂದ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಹೋರ ಚೆಲ್ಲಿದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೋಡಲಾಗಿ ಆ ಎಲೆಗಳು ಕವ್ವಾಗಿ ಕರಕಲು ಬೂದಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಆಗ ತಿಳಿದುಬಂದ ಎವಯ ಏನಂದರೆ, ಹೇರಿಗೆಯಾದವಳೂ ನಾಗಮ್ಮೆನ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಬಂದವರು ಎಲ್ಲಾ ಚೌಡಿಗಳು. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಚೌಡಿಗಳ ಕಾಟ ಇರುವುದಾಗಿ ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿತು. ಚೌಡಿಯ ಹೇರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ನಾಗಮ್ಮೆನ ಉಲಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಾನ್ಯತೆ ಸಿಕ್ಕಿತು.

● ಹ.ಸಾ. ಹಸನ್‌, ಕಾರ್ಗಲ್